

Kodein

Grupp: opioider.

Sammansättning och former: kodein som pulver eller i färdigberedda tabletter eller brustabletter, dextropropoxifen som pulver eller i färdigberedda tabletter.

Benämningar: kodein, kodeinfosfat, kodeinhydroklorid, codeinum, Citodon, Codicaps, Codicompren, Pancod, Treo Comp. m.fl., dextropropoxifen: dexofen, Distalgesic (innehåller även paracetamol), Doleron (innehåller även acetylsalicylsyra och fenazon), Doloxene.

Doser: 120 mg kodein ger samma smärtstillande effekt som 10 mg morfin vid subkutan tillförsel. Det finns vissa uppgifter om tydliga euforiserande ruseffekter för kodein från 100 mg hos icke tillvanda personer – en del uppgifter i intervallet 60-250 mg. För opiatmissbrukare med hög tolerans kan doserna kodein vara 300-400 mg. Kodeinpreparat används av heroinmissbrukare även för att lindra abstinensreaktioner utan att uppnå markant eufori. Uppgifter finns från Tyskland om att heroinmissbrukare med utvecklad tolerans använder 1 gram kodein som ersättning för 30-50 mg heroin.

Tillförselsätt: nedsväljning av upplösta brustabletter, det har förekommit att man löst upp stora mängder tabletter, filtrerat bort fyllnadsmassan och indunstat filtratet för att få fram ett mer koncentrerat preparat för injektion.

Ruseffekter: dämpande, smärtstillande, viss eufori vid höga doser.

Biverkningar: illamående, förstoppning, trötthet, dåsighet, försämrad syn/rörelse-koordination, vid injektion av stora doser risk för livshotande lungödem.

Beroenderisk: låg i förhållande till andra opiater som morfin, toleransutveckling med korstolerans mot andra opiater, abstinensreaktionerna efter långvarigt och intensivt missbruk kan dock vara minst lika plågsamma som efter heroinmissbruk.

Skadeverkningar-risker: mag-tarmbesvär, trötthet, illamående, låg beroenderisk i förhållande till exempelvis morfin eller heroin.

Sammanfattande beskrivning: Medlen är opiater och kan användas av heroinmissbrukare som lågvärdiga ersättningsmedel för heroin, men ej framkalla samma rusintensitet. Missbruk av återutvunnet kodein har förekommit men torde inte vara särskilt omfattande i Sverige.